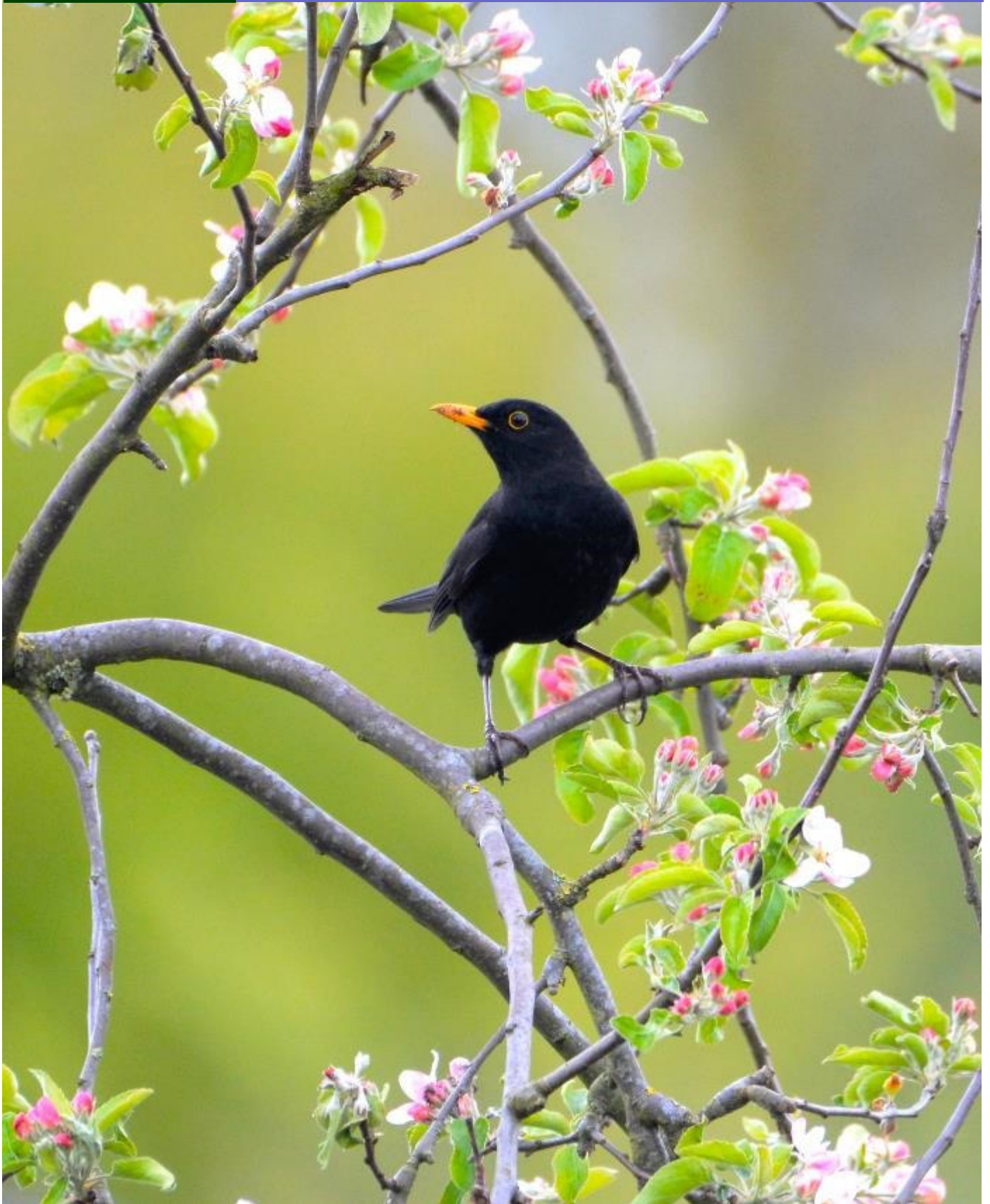

Reestinfo

April 2026

Informatiebulletin Natuurwerkgroep De Reest

Het bestuur van de natuurwerkgroep bestaat uit:

J. Dijkema, voorzitter 0523-614201
 C. Bisseling, penningmeester 0523-649261
 H. Derks, secretaris 06-22663391
 T. Schmidt, bestuurslid 0523-616098

Redactie:

C. & M. Bisseling 0523-649261
 J. Dijkema 0523-614201
 Email: nwgdereest@gmail.com

Contactadres natuurwerkgroep De Reest:

De Hazelaar 4
 7701 WD Dedemsvaart
 06-22663391
 nwgdereest@gmail.com

Contributie: € 10,00 per jaar

Bank: NL44 RABO 0301 5456 85

Homepage: www.nwgdereest.nl

Ook op Facebook te vinden.

Mededelingen uit het bestuur

De drie werkgroepen landschapsbeheer zijn half maart gestopt met klussen in reservaatgebieden van Landschap Overijssel en Het Drentse Landschap. Het werkseizoen 2026/2027 start weer in september. Voor de vogelwerkgroep staat het broedseizoen te beginnen en voor de werkgroep akkerranden en natuurakkers is het al een poosje klussen geblazen. De dassenwerkgroep heeft de voorjaarscontrole inmiddels achter de rug. Bij de burchten worden in de komende maanden camera's geplaatst. In deze laatste Reestinfo, meer hierover in dit bulletin, veel aandacht voor onze vrijwilligers. Terecht, ze zijn het cement tussen de stenen! Het ledenaantal neemt langzaam toe. Opvallend is, dat een ieder die zich aanmeldt als lid ook bijna altijd aanbiedt om in een werkgroep actief te zijn. Landschapsbeheer bijvoorbeeld ligt momenteel goed in de markt, vooral de zaterdagmorgen groep is populair. Straks op 16 april houden we onze jaarvergadering. Dan staat o.a. de toekomst van de vereniging op de agenda. Alles staat en valt met het aanmelden van nieuwe bestuursleden. Het begin is er, we zijn erg blij met de start van Christiaan, maar het is nog te weinig. Twee bestuursleden treden af, we hebben nog geen vervangers. Toch blijven we optimistisch, we denken ook na over een wat andere invulling van de vereniging, maar ..... we hebben nieuwe mensen nodig!

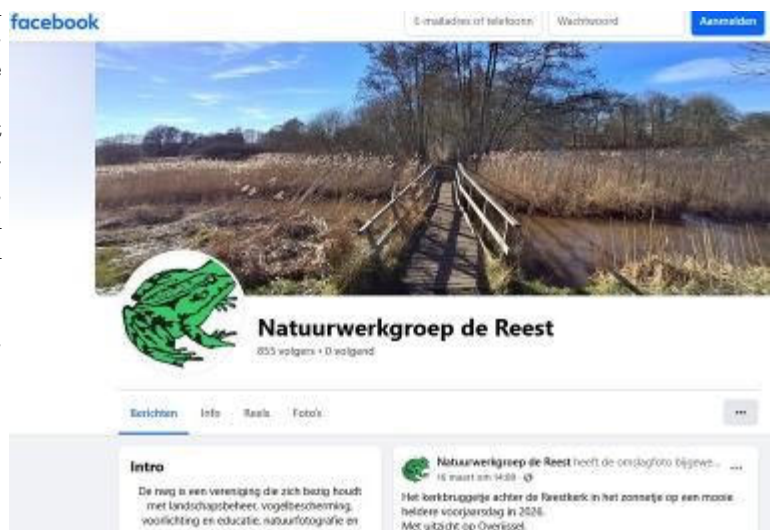
De komende maanden gaan we genieten van het voorjaar en de zomer met jonge vogels in onze nestkasten, een vogelexcursie, bloeiende akkerranden, zeldzame nachtvinders, natuurfotografie, een avondwandeling, beelden van spelende jonge dassen en nog veel meer!

Mooie lente en een fijne zomer gewenst en een vriendelijke groet,
 ook namens het bestuur,
 Jan Dijkema, voorzitter.

Dit is het dan de laatste Reestinfo. Na 30 jaar komt er een eind aan. De ideeën zijn op, de drukker stopt ermee, de redactie en het bestuur stoppen ermee. Er zijn wel plannen voor een digitale nieuwsbrief en verder zijn we nog steeds te volgen op onze website en facebook. Het is aan het nieuwe bestuur om te beslissen hoe dit verder gaat.

Mieke

Landschapsbeheer

Zaterdag 8 november 2025

De bijna twintig vrijwilligers van onze zaterdagwerkgroep landschapsbeheer werken graag een morgentje buiten in de natuur. Opslag uit de heide halen, Amerikaanse vogelkers zagen, een paar duizend eikjes planten, een houtwal afzetten, ze vinden het allemaal prachtig om te doen. Het meest populair van alle werkzaamheden is en blijft het wilgen knotten. Dat is ook wel te verklaren. In de eerste plaats doen we dat op een hele mooie locatie in de bovenloop van het Reestdal. Krok heet die plek, het ligt bij De Mulderij vlak bij Dedemsvaart. Veel natte hooilanden, de wilgen staan langs een oprit en langs een sloot. Het uitzicht over het beekdal is magnifiek, vooral vanaf de ladder of, nog mooier, als je bovenin een bijna geknotte boom zit. De tweede verklaring moeten we zoeken in de aard van het werk. Die is namelijk behoorlijk gevarieerd en arbeidsintensief. Met een ladder, zaag en takkenschaar het beekdal in op zoek naar jouw wilg. Goed kijken waar je loopt, want de aangrenzende hooilanden zijn kletsnat, op sommige plekken staat zo'n 20 of 30 cm water. Meer dan 30 wilgen staan hier langs een slootkant, ze zijn drie jaar terug voor de laatste keer geknot.

Pittig werk

Aangekomen bij de wilg is de eerste klus het wegnippen van de dunnere twijgen. In de wilgenwereld spreken we niet van takken of twijgen, maar van tenen. Daarna is er ruimte voor de zaag, een trekzaag met een handvat en een smal gebogen zaagblad. Met dit fijn getande gereedschap kun je de dikkere tenen zagen, als het lukt een paar centimeter boven de knot. Alle tenen mag je over de sloot gooien. Aan de overkant worden ze op rillen gelegd. Ben je nog een beetje soepel in de spieren, dan lukt het misschien ook nog om zittend boven in de knot de laatste tenen af te zagen. Zwetend, moe maar erg voldaan kijk je dan trots naar jouw geknotte wilg. Dat heb ik dan toch maar even gefikst! Pittig werk is het, je kunt je calorieën wel kwijt. Bewegen, bewegen en nog eens bewegen, dat is toch gezond voor lichaam en geest? Dat moe zijn aan het eind van de morgen, dat omkijken naar die rij wilgen die er nu allemaal heel anders uitzien, het samenwerken, dat inademen van de frisse lucht, de lekkere soep aan het eind van de morgen, het zou zo maar de derde motivatie kunnen zijn om met deze klus mee te doen.

Zaterdag 13 december 2025

Koud is het niet, het winterzonnetje doet een poging om door de wolkenluiers heen te komen. Prachtig dat winterse ochtendlicht. We zijn met z'n veertienen. Weer een prima opkomst. De meer dan dertig knotwilgen staan keurig in het gelid langs een sloot die op de Reest afwatert. De helft is begin november geknot. Er staan er nog 15 te wachten.

Wilgentenen naar het schoolplein

Tijdens het knotten worden de tenen (soms meer dan zes meter lang) over de sloot gegooid en op rillen gelegd. Om ze uiteindelijk de hakselaar in te duwen is zonde. Je kunt er namelijk heel veel leuke dingen mee doen. Schoolpleinen vergroenen bijvoorbeeld. We zijn daarom blij met een groepje ouders van basisschool De Eiber uit Dedemsvaart. Het schoolplein wordt voor kinderen aantrekkelijk gemaakt door het planten van bomen en struiken, het maken van beschutte speelplekken. "Onze" wilgentenen zijn voor dit project heel erg bruikbaar. Zo kun je prachtige hutten en bogen maken van buigzame wilgentenen die ook nog wortels aanmaken en 's zomers in blad staan.

Contacten met MeerBomenNu

Na twee zaterdagmorgens staan bijna dertig wilgen er weer mooi gekapt bij. Aan de andere kant van de sloot liggen honderden tenen. Een groot aantal is al afgehaald door de basisschool De Eiber uit Dedemsvaart. En de rest? Door de hakselaar? Gaat niet gebeuren. Nadat we samen met de stichting MeerBomenNu al zo'n duizend berkjes uit de hei van Takkenhoogte hadden geoogst (september/oktober 2025) hadden we nu de mogelijkheid om dit keer wilgentenen te oogsten voor hergebruik. Van MeerBomenNu hoorden we dat ze dat wilde doen om bij drie basisscholen in Hoozeveen het schoolplein te vergroenen. Met drie vrijwilligers van onze kant en vier van de stichting even twee middagen hard aan het werk. Resultaat: een geweldige oogst van 520 lange tenen van drie/vier meter en 230 wat kortere exemplaren.

Zaterdag 10 januari 2026: afgelast

Het is winter. Het Reestdal ligt onder een mooi witte deken. Werken in het landschap is niet mogelijk.

Zaterdag 14 februari

Achter de Reestkerk staat een houtsingel met hazelaars. Houtwallen en houtsingels werden vroeger om de 10 tot 15 jaar afgezet. Daarna loopt een hazelaar weer uit, vaak met meer takken. Een volgende oogst kan dan nog meer hout opleveren. De houtsingel wordt door dit beheer weer dicht en aantrekkelijker voor vogels en insecten.

Het hout van hazelaars was/is geschikt voor allerlei toepassingen: bonenstaken, rijshout, tuinornamenten, steun voor klimplanten, vlechtwerk, boompalen enz.

De hazelaars achter de kerk waren langer dan 15 jaar geleden voor het laatst afgezet en vaak erg pittig om te zagen. De vijftien vrijwilligers van onze zaterdagwerkgroep hadden er op deze morgen een hele kluit aan. De afgezette bomen kunnen weer mooi gaan uitlopen.

Zaterdag 14 maart: natte dag

Het regent rond 09.00 en de vooruitzichten zijn niet gunstig. Dus gaan we niet aan het werk.

Werkgroep Rabbingerveld

De werkgroep bestaat uit negen vrijwilligers en werkt elke donderdagmiddag aan de Drentse kant van de Reest in natuurterreinen van Het Drentse Landschap. De meeste uren worden doorgebracht op de heide van Takkenhoogte. De groep heeft een groot deel van het gebied "geadopteerd" en doet er aan kleinschalig heidebeheer: veel opslag van berk en den verwijderen (lees: het liefst uitspitten), zandplekken herstellen, takkenrillen aanleggen, maar vooral ook veel struweel laten staan. Voor vogelsoorten als roodborsttapuit, grauwe klauwier, klapekster, kneu e.d. moeten uitkijkpunten aanwezig zijn. Hier en daar zijn dode boomstronken of takken neergezet om vanaf de Nieuwe Dijk van de vogels te kunnen genieten.

Vrijwilligersavond 2025

De opkomst is geweldig. Rond 19.30 (het is woensdagavond 26 november 2025) is het zaaltje in het Trefpunt Balkbrug prettig vol. Bijna veertig van onze vrijwilligers zijn er. Een prachtige respons op de uitnodiging naar de iets meer dan vijftig leden die op één of andere manier actief zijn binnen onze vereniging. Mensen uit de vogelwerkgroepen, werkgroepen landschapsbeheer, coördinatoren fotoclub De Reestkiekers, de werkgroep nachtvlinders, de dassenwerkgroep, de werkgroep akkerranden, ze zijn er bijna allemaal!

Waarom word je vrijwilliger?

Voorzitter Jan Dijkema heet ze allemaal welkom en laat het verdere verloop van de avond zien. Het bestuur van de natuurwerkgroep de Reest is erg blij met al die actieve leden en weet dat een papieren vereniging vaak een snelle dood sterft. De natuurwerkgroep wil dan ook een echte WERKgroep zijn en dat kan alleen als er leden zijn die de handen uit de mouwen willen steken. In de presentatie aandacht voor vrijwilligerswerk in het algemeen, interessant is ook welke reden iemand kan hebben om zich bij een organisatie aan te melden. Rienk Prins, naast Jan medepresentator van deze avond, vertelt wat hem deed besluiten om zich bij de natuurwerkgroep aan te sluiten. Op het scherm laat hij allerlei redenen zien die mensen in een onderzoek noemden op de vraag waarom ze zich ergens aanmeldden als vrijwilliger. Interessant thema! Wat heeft onze leden doen besluiten om zich bij een van onze werkgroepen aan te melden?

Enquête

Dus ligt er deze avond een enquêteformulier op tafel met één simpele vraag: kun je één of meerdere redenen noemen waarom jij je bij de natuurwerkgroep de Reest hebt aangemeld? Een verslag van dit mini-onderzoek vind je elders in deze Reestinfo.

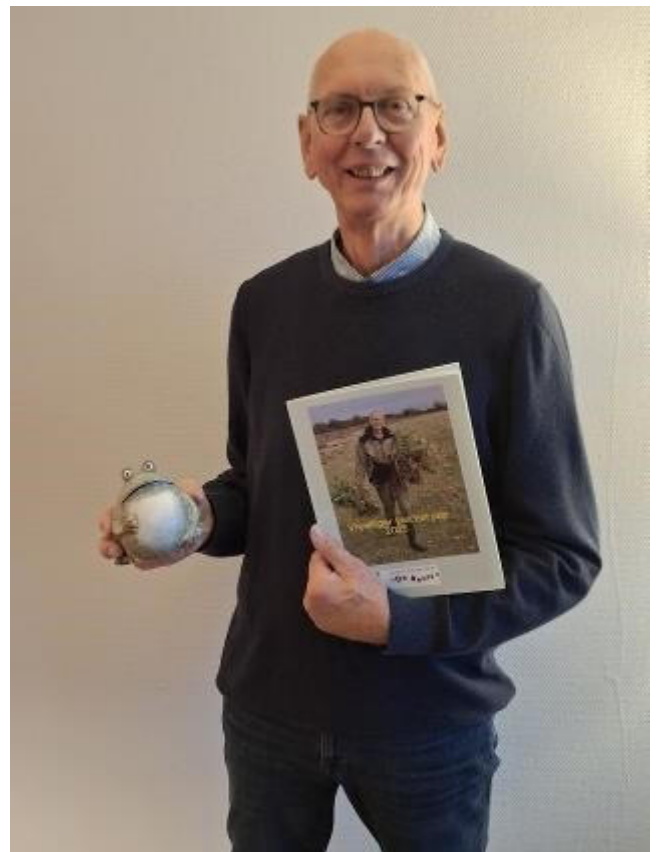
Pub quiz

Na en tijdens de koffie/thee krijgen de dames en heren in de zaal een kaart uit een dierenkwartet. De opdracht hieraan gekoppeld is duidelijk: zoek twee andere dieren uit jouw groep. Het wordt dan echt gezellig. Iedereen loopt door

elkaar en is op zoek naar een ander reptiel, amfibie, zoogdier, insect of huisdier. Na een poosje zitten alle groepjes klaar, ze bestaan uit drie personen. Antwoordbladen worden uitgedeeld, de pub quiz over natuur van dichtbij naar veraf kan beginnen. Op het scherm verschijnen 50 natuurvragen, verdeeld over vijf thema's: Reestdal, Regio, Nederland, Europa, Wereldwijd. Elke thema heeft tien vragen, totaal te behalen punten: 50. De vragen op het scherm zijn erg divers: soms makkelijk, meestal lastig, soms met een hoog gokgehalte. Rienk en Jan presenteren ze om en om. Veel overleg in de groepjes, samen weet je meer. De eerste prijs (chocoladeletter) is voor de groep die 36 punt haalt. Knap!

De Groene Opkikker

Op alle vrijwilligersavonden sinds 2018 delen we De Groene Opkikker uit. Deze onderscheiding is voor de vrijwilliger van het jaar. Wout Groenewold is misschien nog niet zo heel erg lang vrijwilliger bij onze club, maar de hoeveelheid tijd die hij de afgelopen vijf jaar in het landschap heeft lopen zagen, knippen, spitten, planten en nog veel meer, is indrukwekkend. Wout is actief in de kleine groep (dinsdag- en woensdagmorgen, de zaterdagwerkgroep (tweede zaterdag van de maand) en de werkgroep Rabbingerveld (elke donderdagmiddag). Naar de sportschool gaat hij al lang niet meer, Wout is de ambassadeur voor natuurfitness in het landschap! Van voorzitter Jan ontvangt hij de Groene Opkikker en een fotoalbum. Het verrast hem, maar hij is er erg blij mee. Je hebt deze prijs echt verdiend Wout!

Dassenwerkgroep

Na de voorjaarscontrole van de burchten in maart hebben de vrijwilligers van de werkgroep al een aardig beeld van de bezettingsgraad in het werkgebied (Reestdal binnen de grenzen van de oude gemeente Avereest, zeg maar van Dedemsvaart tot Klein Oever). Meestal kun je van een dassenburcht gauw een idee krijgen, of deze bezet is. Dassen mogen zich dan niet vaak laten zien, sporen zijn er in overvloed. Je moet ze alleen even leren lezen. Om een paar te noemen: bij de burcht uitgeworpen zand, wroetplekken, duidelijk belopen wissels, pootafdrukken enz.

Een burcht mag dan bewoond zijn, zekerheid over het aantal bewoners is een ander verhaal. Dat kan er één zijn, een paar of een hele familie. De werkgroep heeft niet de intentie om koste wat het kost te ontdekken wat de exacte grootte is van de Reestdalpopulatie. Het gaat meer over de vraag of de populatie stabiel is. In de afgelopen jaren heeft de groep al veel informatie over de ontwikkelingen van de populatie verzameld. De dassen doen het goed in het Reestdal, maar een duidelijke toename nemen we niet waar.

Om een serieus beeld te krijgen van de bezettingsgraad van de burchten te krijgen, worden cameravallen geplaatst. Soms wordt bij een burcht gepost. In februari/maart zijn de dassenvrouwtjes bevallen van gemiddeld twee/drie jongen. Deze worden twaalf weken gezoogd. Pas eind april, begin mei komen de jonkies bovengronds.

De maanden mei en juni is de meest geschikte periode om een idee te krijgen van het aantal dassen in het werkgebied. Omdat dassen onberekenbaar en onvoorspelbaar zijn krijg je nooit 100% zekerheid. Dat hoeft ook niet.

Pootafdruk van een das

Familie das verzorgt elkaar

Jonge das op stap

Waarom ben je vrijwilliger

Waarom wordt iemand vrijwilliger? En dan speciaal voor een natuurorganisatie als nwg de Reest? Een enquête.

Interessant vraag. Wat doet iemand besluiten om zich als vrijwilliger aan te melden bij welke organisatie dan ook?

5% werkt in de natuur

Even wat cijfers: Bijna 50 procent van de mensen van 15 jaar of ouder gaf in 2024 aan dat ze de afgelopen 12 maanden vrijwilligerswerk hebben gedaan. Dat zijn dus bijna negen miljoen mensen! De kleinste groep is die van de 25 tot 35 jarigen, de grootste die van 65 tot 74 jaar. De meeste vrijwilligers zijn actief in sportverenigingen (20% op het platteland, iets minder in de grote steden), het minst populair is vrijwilligerswerk voor politieke organisaties en instanties die zich bezig houden met vluchtelingen. En de natuur? Redelijk, scoort 5%. (bron CBS)

Diverse redenen

Er is veel onderzoek gedaan naar de motivatie van mensen om een deel van de vrije tijd belangeloos te vullen met vrijwilligerswerk. Om een paar bloedserieuze te noemen:

- Het staat goed op mijn CV.
- Het is goed voor mijn netwerk.

Het gaat de meesten echter om heel andere dingen. Niet zo zeer gericht op het eigen ego, maar juist dingen doen puur voor de ander of voor een betere wereld. Op de vrijwilligersavond 26 november 2025 vroegen we aan onze leden waarom ze vrijwilliger zijn geworden bij de natuurwerkgroep. Dat leverde veel antwoorden op. De zeven meest genoemde waren:

Samenwerken

Bijdrage leveren, zoals deze oeverwaluwand

- Werken in de vrije natuur.
- Voor de sociale contacten.
- Bijdrage leveren aan het behoud van natuur en landschap.
- Leren van en kennis delen met mijn medevrijwilligers.
- Het gaat om de natuur in je eigen omgeving.
- Je bent in beweging.
- Samenwerken met anderen.

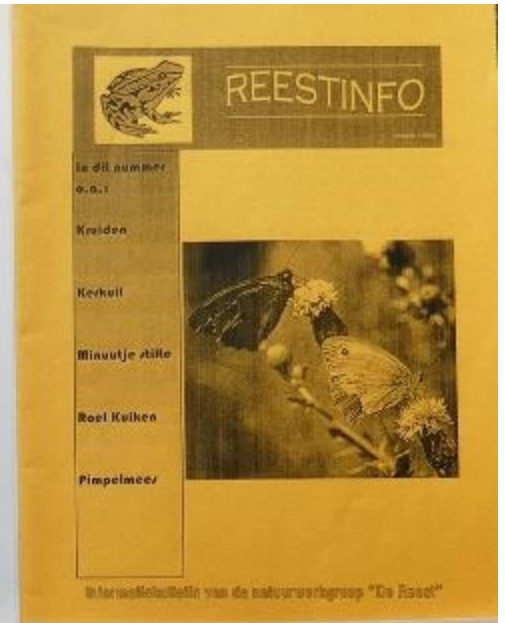
Maar ook:

- Ik had vroeger boswachter willen worden..
- De soep op zaterdag.
- Lekker buiten moe worden.
- Plekjes ontdekken waar je anders nooit komt.
- Gek op de natuur, ik wil graag iets terug doen.
- Gezelligheid.
- Genieten van de natuur.
- Samenwerken.
- Buiten de paden komen.
- Ik kan mijn plantenkennis gebruiken.
- Ik krijg er energie van.
- Verdieping.
- Ik wil graag veel weten over alles wat leeft in mijn omgeving.
- Ik heb een groen hart.

Zo zie je maar, een ieder heeft zo zijn/haar eigen motivatie om mee te doen. De liefde voor natuur en landschap lees je tussen de regels door. Wat zijn we blij met deze groep enthousiaste mensen!

Gezellig

De laatste Reestinfo

De laatste Reestinfo en een nieuwe opzet

Dertig jaar geleden verscheen de eerste Reestinfo. Om precies te zijn in april 1996. Uitgegeven in zwart/wit met een naar huidige maatstaven een matige fotoweergave. We waren trots op dit eerste nummer. In de jaren daarvoor (jaren '80) gaven we dankzij veel type-, knip- en plakwerk al een gestencild verenigingsblad uit. We noemden dat een nieuwsbrief en een naam voor het blaadje hadden we nog niet.

Aanpassing aan de tijd

In de loop van de tijd ontwikkelde de Reestinfo zich tot een prachtig uitgegeven kleurrijk blad (sinds 2009) met erg veel informatie en dat allemaal zonder reclame. Sponsors hebben we bewust niet gezocht, al kostten vier bladen in één verenigingsjaar veel geld. Later bouwden we af tot drie en twee uitgaven per jaar. Vaak kregen we positieve reacties over de inhoud en de layout. Mieke Bisseling deed al die jaren de opmaak met veel plezier, de redactie was het werk van Jan Dijkema. Allebei vinden ze het nu tijd om te stoppen met deze manier van communiceren. Tijden veranderen, contacten met de leden ook. De vereniging heeft van bijna alle leden (96%) het emailadres en berichtgeving kan dus erg snel en op een andere manier. Uitnodigingen voor activiteiten, jaarverslagen, waarnemingen e.d., we kiezen steeds vaker voor de digitale weg. We zien het ook bij leden, die in een groeiend aantal aangaven de Reestinfo alleen nog maar digitaal wilden ontvangen. Papier vervangen we steeds meer voor informatie op een scherm. Jammer voor hen, die het liefst een papieren krant, tijdschrift of wat dan ook in handen hebben. Het is niet anders.

Reestinfo wordt een (twee of drie) maandelijks nieuwsbulletin

We vinden contacten met onze leden van groot belang. Binnen de verschillende werkgroepen gebeurt jaar rond erg veel. Het werken in het landschap, monitoren van insecten, beschermen van steen- en kerkuilen, ringonderzoek, dassenmonitoring, beheer van akkerranden en natuurrakers, natuurfotografie enz., dit alles vormt het kloppend hart van de natuurwerkgroep de Reest. Via een periodieke nieuwsbrief vertellen deze afdelingen wat hen bezighoudt en delen waarnemingen, ervaringen, bijzonderheden, leuke tips en hun enthousiasme met de hele club. Mooi toch? Er is nog wel een probleem. We hebben nog geen mensen die het leuk vinden om zo'n nieuwsbrief vorm te geven. Vandaar de volgende vacature:

Gezocht: vormgever (m/v) nieuwsbulletin

Heb je (een beetje) ervaring met digitale vormgeving en lijkt het je leuk om een format te ontwerpen en vier of vijf keer per jaar berichten/wetenswaardigheden/foto's e.d. uit onze werkgroepen in een bulletin te verwerken? Dan zoeken we jou!

Heb je belangstelling of wil je meer informatie, stuur dan een mailtje naar secretaris Huub: huubderks54@gmail.com. We nemen dan contact met je op.

REESTINFO

In dit nummer o.a.:

- de gebogen driehoeksvaren
- kikkers en padden
- vogel
- hoogveenbeek de Reest
- excursie

Informatiebulletin van de natuurwerkgroep "De Reest"

Geelgors

Geelgors Kleurringproject

In onze omgeving kunnen we regelmatig de mooie zangvogel de Geelgors tegenkomen. In het broedeizoen houden de Geelgorzen vooral van het kleinschalige landschap zoals we veel vinden in o.a. Het Reestdal.

Sinds 2015 vangen we Geelgorzen bij ons huis op zaad, vooral mais, wat we in stroken op de grond strooien. We vingen dat jaar 7 vogels, daarna liep het op tot 139 in 2020. Daarna liepen de aantallen terug. Wat we zien gebeuren is dat vooral in winters met een periode met sneeuw goed gevangen werd. Ook deze winter hebben we weer een klein aantal vogels kunnen

vangen. De algemene trend van bewegingen van Geelgorzen is, dat de vogels vrij lokaal blijven. Daar gaat men van uit. Maar omdat daar in onze omgeving geen echte cijfers van zijn, wilden we graag dit gaan onderzoeken.

Nu zagen we zo nu en dan in de omgeving een geringde Geelgors in het broedeizoen, maar zijn

dat dan ook de Geelgorzen die wij geringd hebben?

En waar blijven de aantallen die we ringen, waar blijven de vogels? In de regio of gaan ze juist wel ver, misschien wel buiten Nederland? Om daar achter te kunnen komen hebben we een kleurringproject aangevraagd en daar hebben we vorig jaar toestemming voor gekregen. Onlangs hebben we de eerste Geelgorzen kunnen kleurringen. De vogels krijgen een metalen ring en een gele ring om. Op de gele ring staat een cijfer te beginnen bij 00. We hopen in de loop van een aantal jaren 100 vogels te kunnen kleurringen.

Wij gaan natuurlijk zelf opzoek naar de gekleurde vogels, maar iedereen die naar vogels kijkt zou een Geelgors met een kleurring tegen kunnen komen. En dan zou het mooi zijn dat deze gemeld gaat worden. Want alle info over Geelgorzen die door ons geringd zijn, is welkom.

Mocht er iemand zijn die een gekleurde Geelgors tegenkomt, dan kan deze gemeld worden via de website van Vogeltrekstation. www.vogeltrekstation.nl onder het kopje: "Ring gevonden" Daar is een item "Kleurringen" vandaar wordt door verwezen naar de site "European Colour-ring Birding". Daar staat ons project gemeld.

Vooral belangrijk is de datum, tijd en locatie. Het project wordt aangegeven met Geelgors gele ring met 2 cijfers.

We zijn begonnen met 00 daarna hebben we een enkel cijfer moeten gebruiken, maar bij 10 gaat het dus weer om dubbele cijfers. Inmiddels zijn de cijfers 00 t/m 5 gebruikt en deze kan daarom ergens in het veld gezien worden.

We hopen natuurlijk op veel meldingen, maar we zijn al blij als er een enkele melding binnen komt.

Alvast hartelijk dank,
Vogel ringstation "De Smidse Linde"
Danny Katerbarg en Judith Schmidt

Fonds Lokaal Actief

Toekenning uit het Fonds Lokaal Actief: 300 euro
Natuur en Milieu Overijssel verleent haar achterbangroep Natuurwerkgroep de Reest een bijdrage van 300 euro voor het project granen, oude graangewassen en akkerranden. Voor alle Overijsselse werkgroepen en buurtinitiatieven die zich bezighouden met biodiversiteitsherstel stelt Natuur en Milieu een fonds beschikbaar om nieuwe ideeën mogelijk te maken.

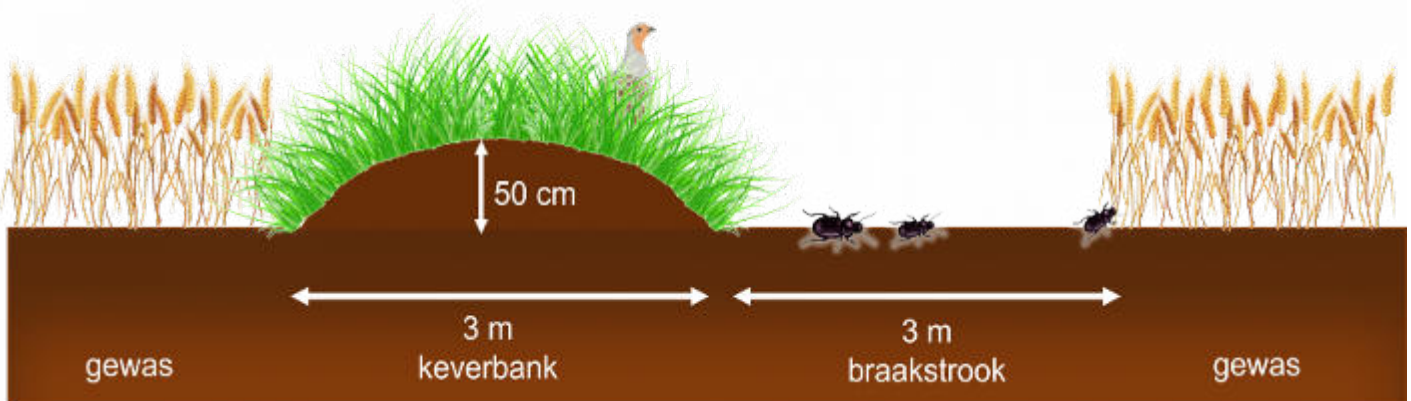
Wij gaan het geld gebruiken voor het maken van een infopaneel met daarop het verhaal en de doelstellingen van ons project van akkerranden, natuurakkers en (on)bekende landbouwgewassen. Het paneel wordt groter dan de paneeltjes die bij de graanstroken staan. Om kosten te besparen maken we zelf het frame en besteden we alleen de opmaak en het printwerk uit. Net als de bestaande paneeltjes wordt dit verzorgd door Eddie ter Haar.

Locatie: de es op Den Westerhuis langs het graspad tussen de begraafplaats op Oud-Avereest en boerderij 't Reestal op Den Westerhuis.

Afharken natuurakker

Keverbank

Wat is een keverbank?

Wel eens van een keverbank gehoord? Veel mensen niet. Logisch, want je komt ze vrijwel nergens tegen. Hoewel.....op landgoed Bijenberg op Noord-Stegeren ligt er eentje vlak naast het fietswandelpad. Let er maar eens op.

Verhoogde strook

Keverbanken zijn stroken land die een halve meter hoger worden aangelegd dan het omliggende akkerland. Deze verhoogde strook is drie tot zes meter breed en zo lang mogelijk. Ze liggen midden in een groter gewasperceel, agrariërs die aan strokenteelt doen maken er nogal eens gebruik van. De strook wordt ingezaaid met een mengsel van polvormende grassen als kropbaar, timotheegras en roodzwenkgras, en een variatie aan meerjarige kruiden. Omdat de bank hoger en dus droger ligt, warmt de grond in het voorjaar sneller op en wordt het een behaaglijke plek voor insecten als sprinkhanen en krekels, loopkevers, wantsen, cicaden, bijen, hommels, wespen en dag- en nachtvlinders. Ook weten allerlei soorten zoogdieren, reptielen en amfibieën deze plek te vinden.

Timotheegras

er minder gewasbeschermingsmiddelen nodig. Daarnaast biedt een meerjarige keverbank akkervogels voedsel én een veilige broedplek in het akkerland. Een plek die niet met machines wordt bewerkt en jaarrond dekking biedt.

Keverbank in de landbouw

Een belangrijk voordeel voor de landbouw is dat natuurlijke plaagbestrijders direct aanwezig zijn in de akker, zodra de gewassen gaan groeien.

Daarmee zijn

Uit Engeland

Het idee voor keverbanken komt uit Engeland en is onderdeel van het Partridge-project. Met dit project wil men de achteruitgang van de patrijs in Europa stoppen, maar de resultaten vallen tot nu toe tegen. Voor de insectenwereld blijkt een keverbank wel van belang.

In combinatie met

De toegevoegde waarde is nog groter wanneer keverbanken in combinatie met andere maatregelen worden aangelegd, zoals kruidenrijke akkerranden, wintervoedselveldjes, struwelen en struiken van bijvoorbeeld meidoorn, sleedoorn en wilde kardinaalsmuts. Zo is er jaarrond voedsel en ook nest- en schuilgelegenheid beschikbaar. Ook kan er een zogenoemde braakstrook worden aangelegd. Dat is een strook waar niets groeit en waar regelmatig geschoffeld moet worden om de bodem open te houden. Het is de ideale plek voor vogels om op te drogen na een regenbui of om een stofbad tegen parasieten te nemen.

Zandloopkever

Biodiversiteit

Keverbanken die vanaf de start goed zijn aangelegd, hebben in de eerste vijf tot tien jaar amper beheer nodig. Je krijgt er veel voor terug. Ten eerste zijn natuurlijke plaagbestrijders, zoals loop- en kortschildkevers, volop aanwezig zodra de gewassen gaan groeien. Ten tweede zorgen de vele bijen, hommels en zweefvliegen voor de bestuivingen van de gewassen. Ten derde blijkt het aantal insecten op landbouwgrond mét keverbanken twaalf keer hoger te liggen dan op reguliere landbouwgrond. Voor akkervogels, zoals gorzen, piepers, kwikstaarten en patrijzen, vormen keverbanken ideale voedselbronnen.

Experiment op de es van Den Westerhuis

De keverbank wordt vanaf dit voorjaar een onderdeel van ons project akkerranden, granen en natuurakkers. De aanleg wordt gedaan door Loonbedrijf Tuin uit Balkbrug in samenwerking met Landschap Overijssel en de natuurwerkgroep de Reest. Het is een experiment. We gaan de ontwikkeling van de bank jaarrond volgen.

Project akkerranden, granen en natuurakkers 2026

In april is/wordt een keverbank aangelegd. Voor meer info zie elders in deze Reestinfo. De bank wordt door ons ingezaaid.

Loonbedrijf tuin ploegt

Veel wandelaars (en fietsers) genieten 's zomers van onze ingezaaide stroken met granen (vijf soorten), de akkerranden langs de Meppelerweg, de ruige vegetatie op de Zuidberg, de natuurakkers op de es van Den Westerhuis en de ingezaaide akker (dit jaar met boekweit) bij de molen van Balkbrug. Alle leden ontvingen dit jaar het jaarverslag 2025 met veel info, foto's, inventarisaties en nog veel meer. Maar wat gaan we dit jaar doen?

Voorjaar 2026

De akkerranden langs de Meppelerweg op Oud-Avereest zijn gemaaid en afgeharakt. De vegetatie mag zich door ontwikkelen. We laten ons weer verrassen. Twee randen lijken behoorlijk vergrast, een derde zit vol met zaailingen en bladrotzettingen van allerlei akkerplanten. Dat belooft wat! De es op Den Westerhuis is aan de oostkant van het graspad door loonbedrijf Tuin bemest, geploegd en zaaiklaar gemaakt. De mest komt uit de potstal.

Piet maait

Drie stroken aan de westzijde van het graspad zijn in oktober van 2025 al voorbereid: winterrogge en spelt werden ingezaaid en een derde strook kwam braak te liggen.

De natuurakker en twee akkerranden zijn gemaaid door Piet Oosting (Landschap Overijssel) Onze werkgroep heeft het maaisel afgeharakt.

Zaaiplan 2026

In de periode april tot en met juni worden 12 stroken ingezaaid met vier soorten zomergranen, boekweit, huttentut, groenbemesters en een natuurakker. Bij tien stroken zetten we een infopaneeltje neer. Het zaaiplan laat zien wat we deze zomer kunnen verwachten. Wandelaars (dat zijn er best veel) zullen er weer van kunnen genieten.

De Zuidberg langs het kerkenpad richting het Reestbruggetje laten we met rust.

De akker bij molen De Star gaan we in mei/juni inzaaien met boekweit.

We doen het samen

Dit project doen we samen met Landschap Overijssel. LO levert de granen en de boekweit en bewerkt samen met loonbedrijf Tuin de gronden. Wij financieren de akkerkruiden, zaaien de graanstroken, natuurakkers en akkerranden in en harken het zaaigoed handmatig onder. De werkgroep bestaat uit tien vrijwilligers.

Ga eens kijken!

Steenuil

Steenuilkasten moet je elk jaar controleren

In de vorige Reestinfo (oktober 2025) heeft u twee artikelen over de steenuil kunnen lezen. Beide hadden betrekking op het broedseizoen. Het voorbereidende werk van de steenuilwerkgroep wordt echter gedaan buiten het broedseizoen.

In oktober zijn alle kasten schoongemaakt. Voedselresten, insecten, en ongeïdentificeerde “smurrie” is verwijderd. Ook volledig gevulde kasten met nestmateriaal van spreuww, kauw of hollenduif hebben we weer steenuil vriendelijk gemaakt. Dit is van belang om de steenuil een zo parasietvrij mogelijke “woning” aan te bieden. Tevens zijn de kasten voorzien van een verse droge schone laag houtsnippers. Net genoeg om het idee van een kuiltje te kunnen laten maken, dat als eileg plek kan dienen.

Biotoop steenuil

hebben we ook enkele kasten op erven gehangen waar nog niets was. Soms bij de “buren” van een bestaande kast, soms op aanvraag van liefhebbers.

De nestkasten zijn overigens in serie door Wilco Batterink gemaakt op basis van een tekening van Wout Versluis.

Minutieus is de invliegopening, het tussenschotje en de tweede opening naar de broedkamer berekend en nauwkeurig uitgevoerd. Allemaal bedoeld om enerzijds een comfortabele broedkamer te maken, maar vooral om het de steenarter moeilijk te maken binnen te komen.

Op een van de ochtenden dat we kasten vervangen zagen we op twee erven een steenuil. De waarneming van de eerste was komisch. Wout en ik wandelden het erf op en keken in de richting van de kast. “he, daar zit een steenuil in de boom”. We liepen paar passen verder en zeiden “Oh nee, het is een tak” en weer een paar passen verder vloog de tak weg. Het was dus toch een steenuil. Dat geeft aan hoe moeilijk het is om op zicht, zelfs overdag, een steenuil te ontdekken tussen de takken en bladeren. Vervolgens waren we al even bezig met het op een hogere tak hangen van de nieuwe kast, toen we de oude, half verrotte kast uit de boom trokken. Bij het openen van het deksel, bleek er een tweede steenuil – vermoedelijk de partner – in te zitten. Snel de deksel er weer op en later toen de nieuwe kast klaar was, verplaatst. De steenuil bleef er keurig rustig in zitten.

We kijken uit naar het voorjaar om te zien of de nieuwe huisvesting door de steenuilen gewaardeerd wordt.

Rob Schoemaker

Dit jaar hebben we flink opgeschoond. Een tiental oude en half verrotte kasten is verwijderd. Nieuwe kasten zijn opgehangen. We hebben op basis van de ervaringen van het afgelopen jaar en in overleg met de erfbewoners, gezocht naar kansrijker plekken. Soms op dezelfde plek, soms een tak hoger of aan de andere kant van het erf. Naast vervanging,

Op zoek naar het territorium van de steenuil

De werkgroep steenuilen neemt deel aan het netwerk van werkgroepen in de provincie Overijssel. Ieder jaar is er eind november een bijeenkomst, waarin de broedresultaten en bijzonderheden van het lopende jaar worden besproken. Dit jaar was er een belangwekkende vooruitblik op 2026, want in samenspraak met Vogelbescherming, SOVON en STONE is 2026 het jaar van de steenuil. Dat geeft extra (media) aandacht en financiering voor onderzoek en beschermingsmaatregelen voor de steenuil. Een novum bij de steenuilkasten is om in het sluisje van de kast nog een dubbele pendel te monteren. Wij hebben besloten de resultaten elders af te wachten voordat wij dat ook toepassen.

Kast ophangen op de juiste plek

Een kast ophangen is vooral een constructief klusje. De keuze voor de locatie is gebaseerd op kennis van steenuil gedrag en eisen aan broed- en leefgebied. Kort gezegd is een ideaal erf een beetje rommelig (schuilplekken voor steenuil en voor muizen), ligt het in een half open landschap (weiland met her en der bosjes en bomen), zijn er uitkijkposten (schuurtjes, paaltjes van afrastering) en lopen er schapen en/of paarden (kort gras en mest voor de mei- en mestkevers). De steenuil moet zijn voedsel kunnen vinden binnen 250-300 meter rondom de nestkast. Vooral in de tijd dat er jongen zijn moet er veel en frequent voedsel gebracht worden en dan is een korte vliegtijd een belangrijke tijdwinst en energie besparing.

Dispersie

Hoe vinden we zo'n geschikt erf? We borduren voort op het werk van Henri Timmer, die er twintig jaar geleden mee is begonnen. En we weten van die afgelopen twintig jaar waar steenuilen wel en niet in de kast hebben gebroed. Uit de literatuur blijkt dat de dispersie (verspreiding na uitvliegen) in de redelijke nabijheid plaats vindt. Dus het eerste zoeken we binnen 5 kilometer van de oude succesvolle kasten naar nieuwe potentiële erven. Overdag kunnen we op zicht beoordelen of zo'n erf aan de ideaaltypische kenmerken, zoals hiervoor beschreven, voldoet. Als dat zo is, dan gaan we 's-avonds luisteren.

Op zoek

Een goede avond om steenuil geluiden te horen is vanaf half januari, bij windstil weer, een beetje koud en helder. Dan staan we een paar minuten stil en spelen op onze telefoon de territoriumroep van het mannetje af en wachten op een respons. Bij ideale omstandighe-

den kan dat geluid wel een paar honderd meter ver reiken. Dus dan gaat het zoeken door, totdat we het geluid van de echte steenuil kunnen plaatsen op een erf, of nog leuker, dat we de steenuil zien. Dan zijn die heldere nachten behulpzaam, omdat dan het silhouet te onderscheiden is boven op de schoorsteen, een schuurtje of in de bladerloze kale takken van een boom.

Goed nieuws

Zo gezegd zo gedaan. We hebben beide zoeksporen gevolgd. Na het schoonmaken en het ophangen van nieuwe kasten, hebben we in de winter contact onderhouden met de bewoners. Goed nieuws van twee adressen met nieuwe kasten; steenuilen zijn gezien en gehoord. Op een adres is een wildcamera die op beweging reageert, opgehangen. Daar zijn beelden op te zien van twee steenuilen. Dat is dus een veelbelovend adres. Van een adres met een "oude" kast, hebben we ook hoge verwachtingen. Daar heeft de bewoner in januari met een wildcamera, een steenuil vastgelegd, die met een muis de kast in gaat. We zijn overdag in de omgeving van de steenuilkast erven, gaan kijken.

Lastig

Het tweede zoekspoor is lastig. Op de avond na het mooie noorderlicht, zijn we op verschillende locaties gaan luisteren. Zowel in de buurt van de opgehangen nestkasten, als in een nieuw potentieel goed gebied. Helaas kwam er nergens een reactie op de afgespeelde baltsroep van de steenuil. Wel zagen we heel even een begin van het noorderlicht. Het doofde binnen 2 minuten uit, maar met de telefoon hebben we nog net een foto kunnen maken.

Eind januari, tenslotte, hebben we een minicamera opgehangen in een nestkast, zodat we op die locatie de steenuil zowel buiten als binnen kunnen volgen.

Namens de steenuilen werkgroep
Rob Schoemaker

Knoteiken

Knoteiken hebben tegenwoordig vooral een ecologische en landschappelijke waarde, en in mindere mate een economische functie zoals vroeger. Een knoteik is het resultaat van een eeuwenoude snoeitechniek.

De belangrijkste nuttige aspecten van knoteiken zijn:

- Biodiversiteit en schuilplaats: Oude, knotbomen ontwikkelen vaak holtes in hun dikke, vaak rotte stam. Deze holtes zijn waardevolle nest- en schuilplaatsen voor tal van diersoorten, zoals steenuilen, nijlganzen, wilde eenden en diverse insecten.
- Landschappelijk beheer: knotbomen worden ingezet als grensafscherming, markering in het landschap (bijvoorbeeld langs wegen of sloten) en dragen bij aan het nostalgische, traditionele uiterlijk van het cultuurlandschap.
- Houtproductie: Hoewel minder gebruikelijk dan bij de knotwilg, kunnen de takken van de knoteik gebruikt worden als brandhout. Vroeger dienden ze ook voor het maken van hekken of als hout voor specifieke toepassingen.
- Ecologische corridor: Hagen met knoteiken dienen als verbindingsstructuur voor kleine zoogdieren en vleermuizen om te foerageren en dekking te vinden.

Beheer en Verschil met Wilgen

In tegenstelling tot knotwilgen, die elke 2-3 jaar geknot moeten worden, groeien knoteiken minder snel. Hierdoor is de frequentie van het knotten lager, vaak eens in de 5 tot 10 jaar, afhankelijk van de groeisnelheid. Knoteiken zijn niet een aparte boomsoort, maar zomereiken die op een specifieke manier worden gesnoeid.

Agenda

Veel activiteiten staan nog niet vast. Dat is naar ons idee ook niet nodig, omdat we van meer dan 90% van de leden het e-mailadres hebben, we kunnen iedereen snel en gemakkelijk bereiken. Zodra de datum van een activiteit bekend is, sturen we u een mailtje. Iedereen kan dan reageren. Bovendien plaatsen we de geplande activiteit op onze website en op onze Facebook-pagina.

Ledenvergadering: donderdag 16 april

De uitnodigingen zijn samen met het verzoek de contributie 2026 te betalen al een poosje de deur uit. Opgave voor het bijwonen van de bijeenkomst is noodzakelijk i.v.m. de beperkte ruimte van de gelagkamer in De Wheem.

Vogelexcursie: zaterdag 18 april

Het is vier jaar geleden dat we in het voorjaar een bezoek brachten aan de Mepper Hooilanden, een vermaard vogelgebied in Drenthe. De show van twee jagende zeearenden zijn we nog niet vergeten! Dit natte natuurgebied is in 2006 verder afgegraven en bestaat nu uit een vogelrijke plas met aangrenzende hooilanden. Het beekje Geeserstream ontspringt er. Wil je mee naar dit mooie stukje Drenthe, geef je dan op en stuur een mailtje naar Johan Tinholt: tinholtmaas@gmail.com. Je krijgt dan meer informatie.

Avondwandeling in juni

Vorig jaar maakten we een prachtige avond zwerftocht door het Reestdal in de omgeving van De Wijk en IJhorst. Nu gaan we wandelen in een ander mooi gebied. Datum is ook nog niet bekend. Alle leden krijgen uitnodiging via de mail.